

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul I. Ianuarie-Februarie-Martiu al anului 1896, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni poștale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului al comunei, unde se află cu domiciliul și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Decembrie 1895, să-și înnoască abonamentul, pentru că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea toții.

**Editura „Telegrafului Român”
în Sibiu.**

Apel

cătră publicul nostru cetitor.

Cătră publicul român ortodox se îndreptă în prima zi a anului 1896 glasul acestui diariu, cătră preoțimea și învățătorimea ortodocșă română își îndreptă al seu glas diariul „Telegraful Român” în ziua primă, când intră în anul XLIV al existenței sale.

Intemeiat în zile critice, în zile de grea cercare pentru patria noastră, și pentru națiunea și biserica noastră în special, diariul „Telegraful Român” a luptat pentru binele patriei, și în special pentru binele națiunii române.

Conduc de iubirea patriei și de iubirea de nem, diariul nostru totdeauna a predicat alipirea cătră patrie și tron, și respectarea legilor. Între aceste margini a căutat el fericirea națiunii române, consolidarea și dezvoltarea bisericii ortodocșe române pe bazele canonice.

Aceste cardinale vîrtoși creștinesci ne-au condus în lungul și de 43 de ani, și mărturie sunt colonele acestui diariu, că iubirea de neam, că respectarea legilor statului au încălzit inimile acelor, cari în decurs de ani 43, va să dică aproape uua jumătate de vec, au luminat poporul român.

Nici odată nu am dat poporului român speranțe, cari între marginile legilor patriei noastre erau nerealisabile, nici odată n'am împins poporul român la demonstrațiuni, cari deși permise de legile patriei, în realitate nu ne folosesc nimica, de stricat însă mult ne pot strica, și nici odată nu am luat poporului român speranțele de dezvoltare și consolidare națională, pe cari i le garantează legile statului nostru.

Ani 43 am lucrat pentru consolidarea bisericii noastre ortodocșe române. În apărarea bisericii noastre am mers până aproape la fanaticism chiar, nici odată însă nu am atacat instituțiunile bisericilor creștine din patria noastră.

Ca organ special bisericesc, și unicul diariu politic cu specială mențiune de a promova dezvoltarea și consolidarea bisericii ortodocșe române din iubila noastră patrie, am fost nu odată siliți să luăm în apărare instituțiunile noastre național-bisericesci, și acesta o am făcut totdeauna, de câte-ori neamicii ortodocșici s'au atins de aceste sacre instituțiuni.

Ne-am apărut cu rezoluțiune, dară noi nici odată nu am provocat lupta, și nici odată nu am atacat instituțiunile altor biserici, căci în liberalismul nostru am ținut la măsima: „fie-care cu credința sa se va mântui”.

Suntem rezoluți, ca tot cu același devotament să servim și de aci înainte intereselor bisericii noastre ortodocșe române, și tot cu aceeași curățenie susținem să respectăm instituțiunile bisericilor creștine din patria noastră.

Conduita noastră politică va fi tot cea din trecut: alipirea cătră patrie și tron, și respectarea legilor.

Pe această basă legală vom stărui ca relele actuale să se delature, și să se restabilească pacea, care se face posibilă dezvoltarea armonică a tuturor forțelor statului.

Condițiunea primă pentru noi este: să ni se asigureze dezvoltarea noastră națională română, dezvoltarea instituțiunilor noastre național-bisericesci pe bazele canonice indigitate în statutul organic. Stând tare pe bazele legii, curentul de aji va trebui să dea loc altuia, mai puțin rece, mai puțin vehement.

Căci e de tot rece, de tot vehement bolnăviciosul curent de aji.

Sunt amenințate, din temelie sunt amenințate instituțiunile noastre bisericesci, amenințate cu totală distrugere instituțiunile noastre culturale.

Legile politice bisericesci sunt în special îndreptate și în contra bisericii noastre ortodocșe române, și dora mai ales sunt ele îndreptate în contra ei.

Legile scolare în special sunt îndreptate contra instituțiunilor noastre culturale, contra personalului didactic.

Avem trebuință deci de un diariu politic bisericesc, în jurul căruia să ne grupăm toți, căroră ne zace la inimă existența instituțiunilor noastre bisericesci culturale, consolidarea și dezvoltarea acelor legi actuale din stat cari pentru noi sunt favorabile, și respective prin revisuirea celor pentru ale noastre instituțiuni bisericesci și culturale periculoase, și prin aducerea altor legi mai ecuitabile.

Avem trebuință, ca mai ales preoții și învățătorii nostri din întreaga provincia metropolitană să vină la convîngerea, că principiele, direcțiunea urmată de diariul nostru a fost bună, a fost salutară. Din această convîngere cu trup și suflet se se grupeze în jurul di-

riului nostru, ca toți uniți în cugete și în simțiri să ne punem toate puterile întru apărarea bisericii și a intereselor ei.

Adresăm deci publicului român, în special însă preoțimei și învățătorimei noastre rugarea: să ne dea sprijinul moral și material, să lupte pentru așezămintele noastre național-bisericesci culturale, dându-ne informațiuni exacte despre atacurile îndreptate contra noastră și făcând posibilă lățirea diariului nostru în cercuri cât mai largi.

Tocmai acumă publicăm o serie de articoli, cari se ocupă cu dotațiunea preoțimei și a protopresbiterilor nostri după-ace căsătoria civilă și matriculele de stat i-a lipsit în mare măsură și de puținele resurse de până acumă.

S'a pornit o gonă formală asupra învățătorilor nostri, cari, în urma unor agitațiuni, pôte cu bune intențiuni făcute, dară rău aplicate, au alunecat pe povernișul politicei militante, fără a considera strictele dispozițiuni ale articolului de lege XXVI din 1893, dispozițiuni, am pute dice draconice față cu învățătorii dela scôilele noastre.

Diariul nostru a avut deosebită atențiune față cu sorțea învățătorilor, a fost cel mai bun amic al învățătorilor. Este în interesul acestora deci cetirea diariului nostru, spre a fi în curent cu toate afacerile scolare.

În jurul „Telegrafului Român” s'au grupat o pleiadă de bărbați cu un trecut nepătat politic, cu vaste cunoștințe de legi, cu asemenea vaste cunoștințe despre organismul nostru bisericesc și scolar, cu prăcsă în biserica noastră de mai multe decii de ani, și schimbarea în persôna redactorului nostru nimica nu va altera această grupare a bărbaților bisericii noastre.

Dela spriginirea materială și morală a publicului nostru aternă ca diariul nostru se devină diariu cotidian, sinodul archidieceșan s'a pronunțat deja pentru ridicarea lui la diariu cotidian.

Nori grei se ridică asupra orisonului bisericii noastre.

Avem trebuință de interesare generală, de sprigin binevoitoriu.

Facem deci din nou apel la preoțimea și învățătorimea noastră, ca să ne dea posibilul sprigin moral și material, și atunci vom pute rezista tuturor încercărilor de a ne împedea în dezvoltarea noastră frăscă, în mersul nostru cultural.

Când vom fi toți pentru unul, și unul pentru toți, nici porțile iadului nu vor pute isbuti asupra noastră.

Crisă în sinul „martirilor”.

Publicăm la alt loc două acte memorabile și caracteristice pentru partidul național român. Un proces verbal luat în conventiculul fiitorilor conducători ai partidului național și un manifest al guvernărilor

noștri din România, pitulați sub modestul titlu de „ecsilați”.

Am comunicat și noi începutul crizei erupte la „Institutul Tipografic”, er de atunci ne-am mărginit la rolul de simpli spectatori ai unei certe familiiare a vecinului nostru, creșdend, că se va termina și acesta ca toate cetele în familie, seu prin împăciuire seu prin divorț și cei certați își vor vedea de traiu mai departe, conform cu situațiunea dată.

Lucrul însă nu este așa.

Crisa nu se mărginesce numai la „Institutul Tipografic”. Acolo a explodat numai o bombă aședată cu mână lungă, ca la un semn dat, să nimicească pe adevăratul proprietariu al întreprinderii, carele însă deși pôte prea târziu, dar totuși a observat pericolul și a făcut de s'a descărcat bomba în mijlocul acelor, cari o pusesse, rapind nu numai pe conjurați din aporie, ci chiar și pe cei ce o au fabricat în Bucuresci, carii apoi vedându-și periclitat cabinetul, au jurat răsbunare și pun toate petritele în mișcare, ca să facă tabula rasa din tot ce părea a fi organizat la români. Astăzi totul este putred aici, numai „ecsilați” din Bucuresci sunt la înălțimea situațiunii.

„Martirii” au fost prea curând grațiați.

Portretele lor se purtau an cu triumf pe stradele Bucurescilor. Dr. Rațiu nu era numai „venerabilul” președinte al partidului național, ci era un „sfânt”.

Astăzi Brote din Bucuresci îl dechiară de un „meschin”, care trebuie delaturat, ba „după cele petrecute în timpul din urmă”, întreg comitetul „nu mai este capabil a satisface datorinței sale”.

„Prin urmare numai din mijlocul partidului pôte să vină scăparea. „Voi — strigă dl Brote din Bucuresci — cari ați stat și până acum în mijlocul luptei ați ostenit și jerfit alături cu noi (Ce a jerfit dl Brote? Red.) ... sunteți datori a prinde cu mână tare răul, a'l smulge din mijlocul nostru și a vindeca corpul națiunii”.

„Vă salutăm cu frățescă dragoste și asigurându-vă de sprijinul nostru, vă dorim perseveranță și „succes”

Și cine sunt acei „voi”?

Tot somități politice, cum este Dr. Maier din Seliște, Isidor Blaga din Lăncrăm, Dr. Blaga din Brașov, Russu Șirianu, B. Duică, T. Liviu Albini din Sibiu, etc. etc. 25 la număr, între cari părintele Maugra a fost mai modest.

Și propriamente ce au decis aceste celebrități în adunarea lor secretă din Brașov?

Deocamdată numai atâta, ca Dr. Rațiu, președintele comitetului central, desființat prin guvern, al partidului național, carele în puterea mandatului primit dela colegii săi din fostul comitet, în scop de a asigura pentru partid averea aceluia, pusese secestru pe „Institutul tipografic”, dând afară pe administatorul pus de el, dar dovedit de perfid, să-și retragă secestrul, să restitue „Institutul tipografic” și diarele în administrația de mai nainte alui L. Albini, er pe viitoriu „să se

ori-ce acțiune, care p^ote av^e de efect voluntar sau involuntar o scisiune între conducători și în partidul însuși.

„Conchemarea conventicului” — ȋice „Tribuna” — „a făcut-o Bogdan-Duică în persoană, cutrierând ȋinuturi și cercetând persoane mai marcante. Ac^esta era dup^a punerea sequestrului, dup^a-ce dl Bogdan-Duică av^end un *strajnic conflict* cu un membru al redacȋiunii, a fost concediat pe o lună. Et^a spre ce și-a folosit concediul. În fine atragem atenȋiunea asupra espatriatilor din Bucuresci. Ea ne duce la isvorul adev^erat at^{at} al conventicului, c^{at} și a tuturor scandalelor dup^a punerea sequestrului.

Dr. Raȋiu informat despre cele petrecute în Brașov n^a tras pentru sine consecuentele votului de blam, primit sub presiuniul lui Dr. Maier din Seliște cu prealabila binecuv^{en}tare a lui Brote din Bucuresci, ci le-a aplicat faȋă cu convoc^{at}orul Bogdan-Duică concediandul dela redacȋie pentru tot-deuna, și faȋă cu Russu-Șirianu, ispravnicul lui Brote la „Institutul Tipografic”, pun^{en}du-i și acestuia frunze în buze, pentru-c^a i a denegat subordinaȋia cuvenit^a și l^a insultat.

Ba a făcut mai mult. a dat ome- nilor s^e pric^{ep}ă, c^a ȋiarele „Institutului tipografic”, care totodat^a sunt și organe ale partidului naȋional, de aci încolo n^{au} s^e fie conduse din Bucuresci, ci de aici din patria n^ostră, dup^a-cum va dispune însuși partidul al carui cap vizibil de ast^a data este d^{en}sul.

Numai at^{at}a i-a trebuit „venerabilului președinte” ca crisa latentă din sinul comitetului s^e se dee pe faȋă.

Pe 10 Ianuarie era convoc^{at}a o întrunire confidenȋială a membrilor comitetului desfiinȋat, ca s^e li se raporteze despre modul cum s^a executat concludul lor, luat în întrunirea din 15—16 Novembre 1895 relativ la asigurarea averii partidului.

C^{ate}-va ȋile înainte de întrunire se ivesce în Sibiu dl Diamandi Manole, carele totdeuna face servicii de m^{ose} c^{and} este s^e se nasc^a vr^{un} lucru „mare”. El — ȋice-se — vine de-a dreapta din Bucuresci, cu îndrum^{ari} pentru membrii întrunirii dela Brote și Dr. Lucaciu, ca la „Institutul Tipografic”, unde chiar cumnatul seu dl Nicolau Cristea era sequestru curatur pentru dl Dr. Raȋiu, s^e se restituie *status quo ante*, pentru-c^a.....

O ȋi înainte de întrunire sosesc și p^{ar}intele Dr. Lucaciu tot cu instrucȋiuni „diplomatice” c^a *status quo ante* trebuie s^e se restituie.

Din 22 membrii liberi ai fostului comitet de 25, se întrunesc la 10 Ianuarie 11 inși, și d^{oue} ȋile întregi se tot c^{ert}ă asupra unui lucru simplu, care nu era permis s^e se res^{ol}ve altfel, dec^{at} s^e se ȋee la cunoștinȋă, pentru-c^a Dr. Raȋiu nu făcuse alt^a dec^{at} a executat concludul din 15—16 Novembre 1895, și pentru-c^a a nu aproba dispoziȋiunile corecte din punctul de vedere al fostului comitet ale președintelui, ar însemna a-i da un vot de blam, și a da satisfacȋie unui Bogdan-Duică și Russu-Șirianu, cari s^{au} conjurat a rescula lumea contra dlui Dr. Raȋiu și contra fostului comitet.

Și ce vedem? Ce rezultat a avut acea întrunire?

Cetiȋi „Revista Orăștiei” și cetiȋi și protestul subscris de Dr. Vasiliu Lucaciu, Dr. Vasiliu Fodor, Dr. Gavril Tripon, Nicolau Cristea, Demetriu Comșa și Dr. Daniil Popovici Barcian, publicat și în Nr. 4 al „Dreptăȋii” și v^e rușinaȋi totⁱ aceia, cari aȋ creȋut, c^a în sinul fostului comitet a domnit armonie, unitate de vederi politice și solidaritate.

Cetiȋi și v^e uimiȋi, v^{ed}end, c^a din 10 membrii ai comitetului 6 au fost resoluȋi s^e dee vot de blam președintelui lor Dr. Raȋiu, pentru-c^a în executarea concludului lor, s^{au} susȋinerea nimbului

comitetului și autorității sale a fost silit s^e dee afară dela „Institutul Tipografic” pe trifoliul anarchistic.

Cetiȋi și ne esplicaȋi, cum s^e p^ote, ca din un incident at^{at} de neînsemnat pentru „sf^{en}ta” causă naȋională, pentru care membrii fostului comitet și-au ȋinut de a lor datorinȋă a suferi și temniȋă, afară de cei fugari, patru din „martiri”: Dr. V. Lucaciu, N. Cristea, D. Comșa și Dr. D. P. Barcian, prefer a se desp^{ar}ȋi mai bucuros de colegii lor întru martiriu G. Pop de Basesci, Iuliu Coroian, Dr. T. Mihali și R. Patita, ca împreună cu nemartirii Dr. Fodor și Dr. Tripon, cari au bineventat conventicul din Brașov, s^e dee vot de blam președintelui lor Dr. Raȋiu și s^el acuse înaintea naȋiunii cu „abus de putere presidială”, cu „revoltătoare falsificare”, cu „f^{at}șă violentă a voinȋei majorității”, — dec^{at} a abandonat pe doi jurnaliști resv^{ar}țitori contra autorității comitetului?

Cum se p^ote, ca dl Nicolau Cristea, carele dup^a închis^{ore} de 8 luni venise acas^a cu mandat dela colegii s^{ei} din temniȋă, ca înc^a atunci s^e executat aceea ce a executat Dr. Raȋiu în Novembre și care dup^a-ce nu isbutise, a stat într^a ajutoriu dlui Raȋiu primind și odi^osă sarcin^a de sequestru curatur, peste n^{op}te s^e se lapede de președintele s^{eu} și s^e se atașeze la aceia, cari vor s^el blameze?

Cum se p^ote, ca Castor-Lucaciu s^e se desp^{ar}ȋă de fratele s^{eu} Polux-Coroian, ca p^{ar}intele Lucaciu cel persecutat de episcopul s^{eu}, s^e înt^{or}că dosul celor mai adicȋi amici, celor mai fideli ap^{ar}ători și patroni în t^{ote} necasurile sale: G. P. de Basesci și Dr. T. Mihali, numai ca s^e p^ota susȋine pe sobolii conjuraȋi contra comitetului, cu micșorarea autorității președintelui, carele cu m^{an}ă tare s^a resolutat s^e-i susȋină nimbul.

Nu p^ote fi vorbă aci numai de cestiunea de subsistenȋă alui T. L. Albin, B. Duică și Rusu Șirianu, ci alȋi factori mai puternici trebuie s^e fie aceia cari au iniuriȋă asupra p^{ar}intelui Lucaciu, ca însuși s^a se pună în fruntea acelora, cari dau foc comitetului naȋional și „martirilor” din cari însuși fac parte.

Noi cari din capul locului n^{am} aprobat nici modul cum în 1892 s^a compus comitetul central, nici acȋiunile lui, care au produs starea desperat^a de ast^aȋi, dac^a am fi st^{ap}âniȋi de ură personală, cum au fost anarchiștii dela „Tribuna” și din partidul naȋional faȋă de noi, am av^e cuv^{en}t s^e ne bucurăm de revolta ce a erupt în sinul comitetului, care a produs at^{ate}a persecuȋiuni nemeritate asupra poporului român.

Ca români însă nu ne putem bucura de un astfel de scandal ne mai pomenit între români.

B^{ar}baȋii cari s^{au} angajat s^e conducă cauza naȋională, dac^a din convingere au lucrat ceea ce au lucrat, și dac^a cu b^{ar}baȋie au tras consecuentele faptelor lor, suferind chiar și martiriu de temniȋă, merită tot respectul și din partea adversarilor lor politici, și nu este român acela carele li ar denega respectul cuvenit.

Acestui respect am dat noi espresivune faȋă de cei judecaȋi pentru Memorand c^{at} timp au suferit în temniȋă și cu ocaziunea graȋiării lor.

Ast^aȋi însă c^{and} i vedem nimeni c^{ind}-se unul pe altul și cu deosebire c^{and} pe o parte din ei îi vedem d^{and} m^{an}a cu aceia cari de un deceniu l^u-eră tot la tragerea în ȋină a tuturor b^{ar}baȋilor cari au vr^o autoritate înaintea poporului, în faptă n^{is}ușe și chiar la nimicirea autorității președintelui lor, tot românul serios, credem c^a are motiv de a se indigna și de a compătimi pe acel popor, care își făcuse idoli din „martiri” și care de aci în colo va av^e cuv^{en}t a ar^{et}a ușa la ori-care inteligent, care s^{ar} n^{is}ui s^el

mai însufleȋescă pentru preȋinșii „conducători” naȋionali.

Cine s^e mai stee de vorbă cu un popor, ai carui „conducători” astfel se respect^ă pe sine și pe șeful lor?

Cestiunea este însă f^{or}te ponderosă și din alt punct de vedere.

Adev^{er}atele motive a scandal^osei porniri din sinul „martirilor” nu sunt cele date pe faȋă, ci cu totul tot altele, care trebuie descoperite, și fiind-c^a îngrijirea marei cause naȋionale a Românilor din statul nostru, nu este privilegiul nici al comitetelor electorale, nici al grupurilor de interese, ci este datoria tuturor românilor de bine, — vom reveni asupra lucrului și vo cerca s^e facem noi lumina, care cei cu musca pe c^{aci}ulă o ascund.

Conventiculul dela Brașov.

Publicăm aici actele provocate în articolul „Crisă în sinul martirilor”.

Proces verbal.

Luat ast^aȋi în 10/22 Decembre 1895 în Brașov în conferenȋă confidenȋială a următorilor domni membri și aderenȋi ai partidului naȋional român întruniȋi la 10 v. a. m.: Vas. Mangra (Arad), Dr. Nicolae Maier (Seliște), Dr. Silviu Moldovan, Aurel P. Barcianu și Ioan Moȋa (Orăștie), Dr. E. Leményi, Dr. D. Pop, Dr. Iosif Blaga și Vas. Goldiș (Brașov), I. Russu-Șirianu, George Bogdan-Duică și Tit Liviu Albini (Sibiu), Iuliu Vlăduț (Turda), V. Popea (Satulung), Dr. Ioan Radu (Brad), Isidor Blaga (Lancrum), Grigore Sima alui Ioan, Aurel Danciu, N. Popa Nic. P^{ec}urariu, I. Motora, Iosif Arieșan (Abrud și jur), A. Danciu (Bucium), N. Cristea (Valea-mic^a) și Petru Popoviciu (Abrudsat).

1. Domnul I. Russu-Șirianu ar^{at}a motivele, pentru cari a fost conchemat^a această conferenȋă confidenȋială constat^{and} pe temeiul faptelor, ce comunică, c^a pe c^{and} se spera, c^a partidul naȋional român din Ardeal și Ungaria va lua un și mai îmbucur^{at}or av^{en}t decum până acum, situaȋia lui pare a deveni critică prin vrajba produsă între membri marcanȋi ai comitetului, între conducătorii lui.

Convinși, c^a în ac^{es}tă situaȋie trebuie luat avisul aderenȋilor din t^{ote} p^{ar}ȋile propune, c^a pentru discuȋie asupra situaȋiei s^e ne constituim, aleg^{en}d pe dl Dr. Nic. Maier de președinte al conferenȋei, și pe dl G. Bogdan-Duică de secretar, și s^e chibzuim cele ce sunt de făcut.

2. Dl G. Bogdan-Duică cetesce telegrama, prin care dl Dr. G. Tripon (Bistriȋa) se scusă, c^a nu p^ote veni la ac^{es}tă întrunire din cauze „neînlaturabile”.

Cetesce o scris^{ore} a dlui V. Fodor (Abrud), prin care acesta declară, c^a aderă la mișcarea începută de cei preșenȋi și-i asigură, c^a ei pot conta ori-c^{and} la el și ȋice, c^a generaȋia tⁱⁿeră trebuie s^e fie reprezentată în lupta n^ostră, pe care b^{et}ranii nu o mai înȋeleg.

Cetesce o scris^{ore} a dlui Iuliu Brut Hodoș (Blaj) prin care acesta declară, c^a „ader^ăză la conclusele luate de conferenȋă și le subscie”.

Cetesce o scris^{ore} a espatriatilor din Bucuresci: Eugen Brote, A. C. Popovici și Septimiu Albini, care se acude la protocol.

3. Dl I. Russu-Șirianu av^{en}d cuv^{en}tul espune pe larg incidentul, în care s^{au} concretizat divergenȋele dintre membrii comitetului naȋional, ar^{at}a relaȋiunile acestui comitet cu „Institutul Tipografic” și urmările, pe cari conflictul produs între dnul Tit Liviu Albini și Dr. Raȋiu le p^ote av^e asupra mersului politice naȋionale și cere, s^e facem discuȋie asupra întrebărilor: Pasul Drului Raȋiu se p^ote aproba? — și: Putem noi face ceva, ca incidentul s^e nu aibă urmări întristătoare?

4. Dl G. Bogdan-Duică adauge unele lămuriri la cele date de dl I. Russu-Șirianu și spune, c^a cestiunea trebuie separată în trei p^{ar}ȋi: a) a situaȋiei generale a politicei n^ostre și a partidului naȋional român; b) a cestiunii acum pendente la tribunalele unguresci a „Institutului Tipografic” și c) a foilor naȋionale „Tribuna” și „F^oia Poporului”.

5. Dl V. Mangra este de p^{ar}erea, c^a mai înȋaiu trebuie s^e discutăm despre acȋiunea politică, negl^{ig}etă dup^a eșirca din temniȋă de conducătorii graȋiaȋi și apoi s^e se discute despre mijlocele necesare acȋiunii acesteia. Scopul nu este a slăbi acȋiunea, ci a împedeca slăbirea ei și a o înȋări. Dl V. Mangra discută apoi pe larg, cestiunile puse de dsa.

6. Dr. Iosif Blaga ȋine a vorbi în special despre importanȋa espatriatilor nostri și a ar^{et}a cum aȋi este imposibil s^e ne înȋipuim o acȋiune serioasă, care s^e nu ȋină s^{em}ă de situaȋia lor în partid și în lumea mare politică, dⁱⁿsul regretă, c^a tocmai asupra acesteia cestiuni unui colegi ai lor au perdit liniseea și ecuitatea judec^{ari}i.

7. Dr. Nicolae Maier afă, c^a situaȋia s^a espus cu obiectivitate și e suficient clarificată și c^a ar fi bine s^e se al^{eg}ă o comisiune, care s^e formuleze resoluȋiunile, ce vor fi de luat.

8. La propunerea dlui Russu-Șirianu se aleg în ac^{es}tă comisiune: Mangra, Vlăduț, Dr. Blaga, Dr. Moldovan, V. Popea, Nic. Maier, G. Bogdan-Duică și Russu-Șirianu.

9. Dl Iosif Arieșan espri^mă dorinȋă, ca aceste resoluȋii s^e fie enunciate în plenul conferenȋei înc^a aȋi ori m^{an}e dimineȋă.

10. Dup^a acestea spre a lăsa timp comisiunii de 8 s^e facă lucrarea sa, ședinȋă s^e suspinde pe mai multe ore.

11. Dup^a 3 ore ședinȋă s^e începe la 5 p. m. și G. Bogdan-Duică raport^ăză asupra rezultatelor la cari comisiunea a ajuns.

Reasum^{and} comunicările și critica făcută de Russu-Șirianu și Mangra, și ceilalȋi oratori, raportorul propune admiterea resoluȋiunii prime, care este următ^{ore}a:

„Consider^{and}, c^a succesele luptei politice din ultimii ani s^e datorese intrasigenȋiei, cu care programul naȋional român a fost susȋinut, probelor de neobosită opoziȋie și separării depline de c^{atr}ă tendenȋele magiare, subscrișii espri^mă p^{ar}erea, c^a este necesar, a susȋine acest program și mai departe în acelaș metod^a.”

La acest punct dl A. Danciu aduce în discuȋie rolul martirilor dela graȋiare înc^oce; ei au dat ansă la critice, și d^{en}sul crede, c^a nu-i de folos a mai insista asupra cimentării partidului cu toȋi b^{ar}baȋii, ce au fost în frunte și c^a-i necesară o nouă organizaȋie.

Dl V. Mangra combate aceste vederi ca inadmisibile, noi nu putem s^e ne presenȋăm divisaȋi, în momente seriose, ca cele de acum, c^{and} noi facem alianȋe cu naȋionalităȋile s^{erb}ă și slovacă, c^{and} Mileniul se apropie.

Domnii G. Bogdan-Duică și Russu-Șirianu susȋin pe dnul Mangra, dl Motora pe Danciu.

Dup^a o animată discuȋie resoluȋiunea se primesce unanim.

Av^{en}d în vedere sequestrul pus de Dr. Ioan Raȋiu pe „Institutul Tipografic” și importanȋa lui, raportorul propune a II-a resoluȋiune:

„Av^{en}d în vedere, c^a greutatea luptei naȋionale politice preȋinde o întrunire a tuturor puterilor bune, sigure și sincere, de care partidul naȋional a dispus și dispune înc^a, subscrișii ȋinem, c^a este necesar, ca dl Dr. Raȋiu s^e retragă și pe viitoriu s^e evite ori-ce acȋiune, care p^ote av^e de efect voluntar sau involuntar o scisiune între conducători și în partidul însuși.”

Resoluȋiunea ac^{es}tă s^a primit unanim.

A III-a resoluȋiune, relativă la modul de redactare al „Tribunei” și „F^oii Poporului” sună:

„Av^{en}d în vedere, c^a fără de o publicistică independentă tendenȋele naȋionale politice și sociale nu pot fi susȋinute cu succes și în spiritul caracterizat mai sus, subscrișii espri^mă convingerea lor profundă, c^a independenȋă și direcȋia politică în cadrul programului naȋional al ȋiarelor „Tribuna” și „F^oia Poporului” este o principală condiȋie de reușire a luptei naȋionale.”

Dl I. Russu-Șirianu propune a IV-a resoluȋiune, care asemenea se primesce unanim:

„Pentru clarificarea în cercuri c^{at} mai largi a situaȋiei se vor ȋine înc^a întruniri confidenȋiale în următ^{ore}le locuri: Sibiu, Brașov, Turda, Bistriȋa, Dej, Șomeuta, Orăștie, Arad, Lipova, Brad, Blaș, Beiuș, Lugoj

și Caransebeș, în care se vor ceti, discuta și semna sus arătatele puncte*.

13. Să decide, ca rezoluțiunile prezente afară de a IV-a să fie comunicate dlui Dr. Rațiu prin Dr. Maier și Russu-Sirianu.*)

(Urmăzătorii iscaliturile celor prezenti)

Adaus I.

Scrisoarea ecpatriatilor din Bucuresti.

Prea stimați Domni!

Iubiți Amici:

Regretăm, că împregiurările politice nu ne permit nouă, celor cesilați, să fim între voi, cu cari ne scim un gând și o simțire, pentru a ne sfătuî împreună asupra măsurilor, ce ar fi de luat în fața situațiunii grele ce apasă asupra poporului român.

Am luptat cu toți o strașnică luptă, din multe bătălii am eșit victorioși, dar' și mulți dintre noi au sângerat.

Ca în toate luptele, așa și în această, terenul, situațiunea și condițiunile se schimbă mereu. Astăzi ne găsim într-o altă poziție ca la 1892.

Presentarea Memorandului, procesele politice, spargerea comitetului național prin cesilarea unora și întemnițarea altora, sguduirile în pozițiunea „Tribunei“, desfășurarea cestiunii naționale în parlamentul român, alianța naționalităților, disolvarea partidului nostru prin guvern, actul de grațiere, schimbările în guvernul României și încordarea situațiunii externe — etă un șir de fapte petrecute dela 1892 încôce, cari pe noi ne ating foarte deapropo și cari nu putem să nu aibă o înrîurire hotărîtoare asupra partidului nostru.

Prima și principala datorință a conducerii partidului în asemenea împregiurări era, să țină socotă de schimbările situațiunii și să pună partidul în condițiuni, cari să-i asigure acțiunea și isbânda.

Și-a împlinit comitetul național actual această datorință?

Deși avem onorea a face parte din el răspundem cu un hotărît nu! și adaugem, că după cele petrecute în timpul din urmă, am dobândit convingerea, că nici nu mai e capabil a satisface acestei datorințe.

Despărțit și astăzi în două părți, cea de dincolo, comitetul n'a mai putut fi adus cu toate silințele noastre la vechia bunăînțelegeră și armonie frățească.

Mai mult între membrii de dincolo ai comitetului s'a produs o desbinare mare, care amenință a se transplanta în întreg partidul și eserecită o influință dintre cele mai penibile asupra „Tribunei“, focarul luptelor noastre mai recente.

Dănuind aceste stări în conducerea partidului e cu neputință ca să nu se resimtă efectele lor și asupra raporturilor noastre cu naționalitățile nemagiară și cu frații nostri din regat. Partidul slăbit deja până acum, are să ajungă din ce în ce într-o poziție, care trebuie să-l facă în cele din urmă incapabil pentru ori-ce luptă.

Capitularea lui ar fi identică cu înfrângerea poporului român.

Răul acesta nu se mai poate lecu prin comitet, fiindcă pentru înlăturarea divergențelor esistente s'a reclamat în mod ușuratic și meschin un for, care nici-odată nu poate avea chemarea a ne regula afacerile interne ale partidului nostru — trib. unguresc. Prin urmare numai din mijlocul partidului poate să vină scăparea.

Voi, cari ați stat și până acum în mijlocul luptei, ați ostenit și jertfit alături cu noi; pe voi, cari reprezentați voința și dorința straturilor largi ale poporului, sunteți datori a prinde cu mână tare răul, a-l smulge din mijlocul nostru și a vindeca corpul națiunii.

Datorința această se impune cu atât mai mult, cu cât partidul, scăpat de răul ce-l apasă și dispunând astăzi de puteri cu mult mai multe ca în trecut, s'ar prezenta la luptă mai vîguros și mai însuflețit. De altă parte situațiunea externă, care devine tot mai amenințătoare nu ne permite a sta pe loc și ne grăbesce la stringerea rîndurilor, ne impune chiar să ne împrespătim organizația partidului și să-l punem în condițiuni, cari până să-l facă capabil a întâmpina cu tărie toate evenimentele viitorului.

Avem cu toții datorința să ne ridicăm privirile dela afacerile meschine și să le înălțăm la interesele mari ale neamului românesc, cari singure ne pot călăuzi în atitudinea și procedul nostru.

Am luat deci cu vină satisfacție cunoștință de patriotica voastră hotărîre de a vă întruni și consulta.

Vă salutăm cu frățescă dragoste și asigurându-vă de spriginul nostru vă dorim perseveranță și succes.

București, 8/20 Decembre 1895.

Eugen Brode, Aurel C. Popovici,
vie. pres. al comitetului membru al comit. naț. național.

S. Albini,
secretar al comitetului.

— Institut de arte grafice Carol Göbl, București. —

Signatura situațiunii.

Pentru mileniu ni se pune în vedere reviziunea legii despre școlile populare. „Potentes potenter agunt“ dăce vorba latină. Noi încă am dori să se revizuască legea școlilor populare, dar cu intențiuni adevărat liberale. cari să respecte juste pretensiuni ale bisericilor și naționalităților din patrie. Cei puternici însă au alte intențiuni prea liberale în măsurile de a sugruma interesele de existență ale naționalităților nemagiară. Etă ce ne prevestesc foile magiare:

„In ministeriul culelor și instrucțiunii publice s'au început lucrările pregătitoare pentru rezolvirea unei probleme de importanță eminentă adecă pentru reviziunea articolului de lege XXVIII din 1868 despre instrucțiunea poporală. Dintre principiile conducătoare, cari la reviziune au în prima linie să le țină în vedere locurile competențe, amintim cu preferență, înasprirea procedurii disciplinare cu privire mai ales la pornirile contrarii statului, și îngrigirea prin măsuri corespunzătoare pentru cualificarea profesorilor la preparandiile, cari nu sunt de ale statului. Proiectul cel va elabora raportul în obiectul reviziunii, ministeriul de culte și instrucțiune publică îl va aduce la timpul seu în publicitate, ca opiniunea publică și mai cu sémă cercurile interesate să aibă ocaziune de a se ocupa cu măsurile de o profundă importanță ale aceleia încă înainte de ce s'ar prezenta dietei elaboratul de reviziune în forma unui proiect de lege“.

Etă avisul scurt, dar elocuent; el este o declarare nouă de războiu în contra naționalităților din patrie, care poate ne va fi un indemn bun ca — să continuăm energie cu certele personale di tre noi.

Liberul eserecțiun al religiunei.

(Tl.) Fôia oficială a publicat o ordinațiune dată de ministru de culte și instrucțiune publică, de cel de interne și cel dela justiție, ordinațiune, care normeză esecutarea legi de spre liberul eserecțiun al religiunei.

Partea întâi din ordinațiune normeză esierea d'într-o confesiune receptă sau recunoscută de lege, precum și întrarea în una din aceste confesiuni. Să spune apriat, că pentru membrii bisericilor creștine recepte rămâne valabilă legea religiunei din 1868, cu esecțiunea acelor paragrafi, cari se referă la publicarea și încheierea căsătoriilor micste, precum și la religia copiilor, cari au ieșit din astfel de căsătorii, pentru-că acești paragrafi au fost schimbați prin legile politice bisericesci din 1894.

În ce privește pe israeliții, primiți acum prin articolul de lege 42, ordinațiunea declară, în consonanță cu art. 43 din 1895, că dispozițiile art. 53 din 1868 în ce privește formalitățile, sub cari s'a făcut ieșirea din această religie și întrarea într'alta, sunt normative și pentru membrii religiiei israilite.

Acăsta se referă la casurile de treceri, adecă la acele casuri, când cel

ce iese întră imediat în altă confesiune; pentru casurile însă, când cel ce iese, rămâne fără confesiune sau când întră unul fără confesiune într'o confesiune receptă sau recunoscută de lege, să cuprind în ordinațiune dispoziții speciale. Acestea le premerge observarea generală, că statul recunoșce numai acele întrări și ieșiri, cari s'au făcut strict după dispozițiile legii. Dacă respectivii indiviți nu împlinesc aceste dispoziții, ei vor fi priviți din partea statului, ca aparținători confesiunii lor de pân'acum, chiar dacă ei se țin de altă religie. Cine vrea să iasă din confesiunea lui fără să între într'alta are, — întocmai ca și cei ce trec, — să anunțe intențiunea sa de ieșire parochului său de pân'acum sau presidentului religios în prezenta a doi martori, și acăsta declarație s'o repeteze după 14 zile sau în tot cazul înainte de a espira termenul de 30 de zile. Dacă parochul sau presidentul religios îi refuză certificatele despre aceste încunoscări, i-să vor da din partea celor doi martori, cari au fost prezenți. Cel-ce a ieșit are apoi să prezente aceste două certificate acelei autorități administrative, în a cărei cerc oficial s'a aflat comuna sa parochială de pân'acum, adecă pretorului suprem, respective în oraș primarului. Autoritatea administrativă încheie despre acăsta un proces verbal (protocol) și cu acăsta ieșirea s'a făcut. Dacă cel ce iese dorește, atunci trebuie să i-să dea o copie de pe protocolul amintit, însă liberă de tace. De altmintrelea poate autoritatea administrativă să refuze luarea acestui protocol, când amintitele două certificate n'au fost în totă regula.

Dacă unul fără confesiune vrea să între într'o religie receptă sau recunoscută de lege, trebuie să comunice intențiunea sa pretorului suprem sau în oraș primarului. Aceste organe administrative iau despre acăsta un protocol și trimit o copie legalizată parochului sau presidentului religios al acelei comune parochiale, în care dorește să între cel fără confesiune. Pe baza acestui protocol, despre care interesatului la cerere are să i-să dea o copie legalizată, poate urma primirea în respectiva confesiune.

Partea a doua din ordinațiune tracteză despre ținerea în evidență matriculară a religiunei acelor copii, cari se derivă dela cei fără confesiune. După legea despre religiunea copiilor (art. 32 din 1894) trebuie înmatriculați toți copii nou născuți, ca aparținători unei religii recepte sau recunoscute de lege. Cei ce vreau să se căsătorască dacă sunt fără confesiune sau dacă numai unul e fără confesiune, se pot învoi în acăsta privință în fața judeului de cerc, primarului sau protopretorului, când amândoi (bărbatul și femeia) trebuie să fie prezenți în persoană. Amintitul funcționar are să se convingă despre identitatea celor ce vreau, să se căsătorească și să-i întrebe, când se încheia cărui funcționar civil vor încheia ei căsătoria. El ia protocol despre acăsta învoială, care rămâne în archiva sa; o copie legalizată de pe protocol să trimită acelu funcționar civil, înaintea căruia are să se încheie căsătoria. Amintita învoială poate fi schimbată numai atunci și numai sub astfel de formalități, ca și învoiala originală, dacă ambii soți fără confesiune întră în una și aceeași religie, sau dacă întră unul d'între soți în aceea religie, la care aparține celălalt. Copiii până la 7 ani urmăzătorii în religiune părinților, la copii dela 7 până la 18 ani se poate întempla acăsta numai atunci, când o permite autoritatea orfanală; înainte însă trebuie ea să se convingă despre aceea, dacă copilul e destul de matur, ca să aibă o convingere proprie religiiosă. În cas de permisiune au să se observe aceleași formalități, ca la trecerea dela o religie la alta. Dacă copilul nu vrea să treacă, nu poate fi silit la acăsta.

Statorirea religiiei la copii părinților fără confesiune să normeză prin partea a treia din ordinațiune. Și aici are valoare regula, că fie-care copil trebuie înmatriculat ca aparținător unei religii recepte sau recunoscute de lege. Părinții se pot învoi în acăsta privință. Dacă nu s'a făcut nici o învoială sau dacă aparține unul d'între soți unei religii recepte sau recunoscute de lege, soții hotărăsc religiia copiilor după secul lor. Acăsta nu trebuie să se facă imediat, însă în tot cazul înainte de a împlini copilul 6 ani. Dacă mama unui copil illegitim e fără confesiune, ea poate hotărî religiia copilului; același drept îl are și aceea persoană fără confesiune, care a primit un copil găsit dela niste părinți necunoscuți. Și acăsta nu trebuie să se facă imediat, însă în tot cazul înainte de a împlini copilul 6 ani; în cazul contrar hotărăsc autoritatea de inspecțiune a matriculelor, eventual autoritatea orfanală religiia copilului. Orî în ce mod s'a făcut hotărîrea religiiei copilului, trebuie să se încunostițeze despre acăsta respectivul conducător de matricule, ca să introducă acăsta hotărîre în matricula născuților. În fine ordinațiunea comunică, că valorea ei să estinde și asupra orașului Fiume.

Cu acăsta ordinațiune s'a terminat radicala reformă, ce s'a făcut în statul nostru prin introducerea legilor politice-bisericesci. Într'adevăr o mare reformă! Noi n'am încetat nici odată să ne exprimăm adăncă durere, pentru că aceste legi au tăiat și taie în carnea vie a scumpei noastre biserici. Cu iubiții noștri archierei în frunte, totă suflarea ortodocșă a protestat atunci, când aceste legi erau numai proiecte supuse discusiunii corpurilor legiuitoare!

Dintre toate legile, însă acăsta despre liberul eserecțiun al religiunei pare, că e menită să sguduie și cea din urmă sēmăntă de religiositate. — Este lege în vigoare, de aceea tot cetățenul trebuie, să se supună ei, e permis însă a discuta asupra ei și a trage conclusiunile, cari îi le împun propria judecată.

Ca întrăga reformă, așa și acăsta lege este un triumf al statului contra bisericii. Mai ales statul nostru, care urmăresce cu atăta tenacitate idealul de a ajunge un stat magiar în totă puterea cuvântului a găsit în realizarea fierbinților sale dorințe o puternică rezistență în biserică, cari au fost și sunt scutul naționalităților. Credinciosul în cestiuni de inimă se adresa parochului său; acăsta, dacă era om cuminte, avea o putere discreționară asupra credincioșilor săi. Biserica conducea cu un cuvânt poporul. Biserica însă era și este națională, și acăsta statului nu-i convenia. Pentru acest motiv a dis: Jos cu influința preoților, jos cu biserică. Ori cât de mult ar ascunde alipirea către biserică, acăsta e numai în aparență. Credinciosul vrînd nevrînd depinde mai mult de funcționarul statului decât de preotul său. Funcționarul statului are să-i poruncească de aici înainte, pentru că numai ce face el, e valabil după lege. Va să dică: Puterea statului a crescut, și a bisericii a scăzut.

Dar, să ne întrebăm ore, dacă acest fapt este spre binele statului, spre binele cetățenilor sau contrar spre răul lor?

Cu istoria în mână am putea dovedi, că ori când a pierdut biserică din putere și din influință asupra credincioșilor săi, acestora, tot cetățenii ai statului, le-a mers cât se poate de rău. Viitoriul va dovedi. Starea tristă de decădintă morală, în care se găsesce astăzi civilisată națiune francesă, este o naturală consecință a desconsiderării bisericii. Ceea ce s'a întemplat cu francesii etc., se va întempla de sigur și cu cetățenii din statul nostru.

*) Ele n'au fost comunicate nici până azi.
Red „Trib“.

Judecând după istorie, liberul eseri-
ciu al religiunii este identic cu de-
străbălarea, anarhia religioasă,
ér destrăbălarea și anarhia religioasă
e identică cu decădinta morală a so-
cietății omenești. Vom trăi și vom
vedea, cari vom mai ajunge. Sub masca
unui liberalism fals statul urmărește un
ideal (al magiarisării), care nu se
va realiza; pentru această utopie
statul însuși n'a pregetat, se sacrifica,
ceea ce au cetățenii lui mai scump,
inima, religiositatea lor, fără de
care ei sunt de sigur perduți.

Ca să împedecăm, pe cât vom
putea sigura decădinta, tocmai și din in-
cidentul publicatei ordinațiuni, ne ve-
dem îndemnați, să apelăm din nou
la judecata serioasă a credincio-
șilor scumpei noastre biserici ortodoxe.
Dacă a fost vre-o dată necesară cre-
dința pentru existența noastră,
este ca astăzi, să ne strângem, iubii
ortodocși, rânduile, să ne adunăm cu
iubire caldă și sinceră împrejurul preo-
ților nostri ortodocși, în prejurul vred-
nicilor nostri arhieriei și să păstrăm
până la ultima picătură de sânge con-
fesiunea sfântă a strămoșilor nostri,
căci numai astfel ne putem noi scăpa
némul și biserica, și pe noi înșine de
o peire sigură! Deși s'a proclamat li-
berul eseričiu al religiunii, cu toate
acestea el se se isbească de strămoșesca
noastră biserică, ca de o stencă de
granit. Incheiu cu speranța, că
nici un puiu de ortodocs nu
va părăsi bisericalui, încheiu
cu credința, că Dău va bine-
cuvânta numai pe acel credin-
cios al bisericii noastre, care
cu tot liberul eseričiu al religiunii
se va nasce și va muri orto-
docs! În acest semn numai vom
învinge!!

Correspondență particulară a „Telegrafului Român“.

Budapesta, 16 Ianuarie 1896.

„Tribuna“ Nr. 1 a. c. dăce, că este
autorizată să desmintească categoric scirea ce

vi-o am comunicat eu despre părintele Dr.
Lucaci, că el adevărat s'ar fi angajat să in-
troducă societatea „Equitable“ în România
pentru un onorariu de 300,000 franci, espi-
mându-și totodată mirarea, că foi române
publică, „în atare mod sensațional sciri de
acestea prinse pe stradă“ și că nu scie „cum
unei atari fapte, dacă chiar ar fi adevărată“
i s'ar putea da timbrul de înaltă trădare de
patrie, apoi încheie: „Să fim drepiți și cin-
știți“.

Chiar se nu aibă alt efect correspon-
dența mea decât acela că „Tribuna“ esclămă
„să fim drepiți și cinștiți“ eu sum mulțumit
pentru că acesta este deja un progres colo-
sal față de trecutul „Tribunei“ în a cărei
colone „dreptatea“ și „cinstea“ au fost con-
cepte necunoscute.

Nu scim însă la cine țintesc cu „înaltă
trădare de patrie“, pentru-că eu nu i-am fă-
cut părintelui Lucaci nici o imputare și nu
i-aș face nici chiar imputare morală, pen-
tru-că ar primi dela o societate, care la an
face treburi de milioane, un onorariu cât de
gras pentru-că i-ar deschide calea în Româ-
nia, ba din contră m'as bucura dacă un ro-
mân încă s'ar învrednici pentru munca sa
de o remunerațiune princiară dela jidani, pen-
tru-că nu este lucru mic acesta în România,
unde în scopul acesta s'ar cere o lege spe-
cială, va să dăcă: părintele Lucaci ar avea
să câștige pentru acea întreprindere pe gu-
vernul României și majoritatea legislativei.

Un astfel de lucru trebuie bine plătit și
om să fie cine 'l pôte scôte la cale.

Încât privește însăși scirea, aceea nu
este prinsă pe stradă „cine scie dela cine“,
ci se derivă dela un deputat de aici, dela
M... o rudă de aproape cu Kossuth Ferencz,
care precum se scie stă în fruntea societății
„Equitable“ în Ungaria, acela a spus, neîn-
trebat de nimenea, cătră unii membrii ai de-
putațiunii din Făgăraș, care venise înainte
de 2 săptămâni aici la ministerul de interne
ca să se plângă contra volnicilor „șpanului
Bauszner, că părintele Lucaci în scopul
amintit ar fi întreprins călătoria la București,
ér ei n'au făcut nici un secret din cele au-
dite dela M... Lucrul deci nu părea chiar
a fi prins de pe strade.

UZ. 25—1896.

Edict de licitațiune.

În 12/24 Februarie, 1896 se va ține la oficiul central al Uni-
versității sășesci în Sibiiu, piața mare Nr. 15 **dela 9 până la 12 ore**
a. m., și la cas de lipsă și dela 3 până la 6 ore după amăzi, o
licitațiune publică pentru esarëndarea de pășunat a următorilor munți **pe 3**
ani — 1896 până inclusiv 1898 — eventual numai pe anul 1896
și anume:

Nr. curent	Situatiu- nea muntelui	N u m i r e a	Arealul catastral				Prețul de esclama- mare		Însemnare				
			întreg		de pășunit		fl.	cr.					
			Jugere	stânjini pătrați	Jugere	stânjini pătrați							
1	Tâlmăciu	Cornu pleschi . . .	1200	1030	360	—	130	—					
2		Negovanul mare . . .	4416	—	1327	—	487	—					
3		Negovanul mic . . .					459	—					
4		Conța mare . . .					2673	850	2245	—	330	—	
5		Conța mică . . .									500	—	
6	Veștem	Stricatu . . .	2279	200	175	—	500	—					
7		Oltégu . . .	1016	700	254	1200	600	—					
8		Furnica . . .	1025	400	132	900	350	—					
9	Orlat	Balu . . .	929	1300	743	1400	570	—					
10		Seracinu mare . . .	1256	1100	187	1400	500	—					
11		Seracinu de mijloc . . .	1416	900	405	500	700	—					
12		Seracinu de lăture . . .	1142	1500	361	300	430	—					
13		Balintu mare . . .	1101	900	401	400	300	—					
14	Sinna	Balintu mic . . .	650	1000	394	1500	250	—					
15		Cotrona . . .	651	—	274	1000	200	—					
16		Grôpa de sus . . .	802	1200	772	1200	200	—					
17		Grôpa de jos . . .	355	—	175	1300	250	—					
18		Stéza de sus . . .	770	1400	45	800	200	—					
19		Stéza de jos . . .	979	500	255	700	200	—					
20		Haneșu de sus . . .	1446	700	240	800	350	—					
21		Haneșu de jos . . .	1190	100	324	1400	300	—					
22		Gôza de sus . . .	1828	200	593	1300	500	—					
23		Gôza de jos . . .	1919	1400	329	200	402	—					

fie-cine care voesce a lua arëndă trebuie să depună la mâna comisiunei de
licitare înainte de licitațiune **10%** din prețul de esclama-
re ca vadiu în bani
gata, care după licitațiune se va restituî aceluia ce nu a obținut arëndă, ér
celor ce au obținut li se va socoti în prețul arëndei, dacă au depus cautiunea
de arëndă conform contractului.

Condițiunile mai de aproape ale arëndei se pot vedé și înainte de ziua
licitațiunii la oficiul central al universității sășesci în orele de cancelăriă.

Sibiiu, 7 Ianuarie, 1896.

Dela oficiul central al universității sășesci.

[2] 2-3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1895.

Budapesta — Predeal											
Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone
10. —	8.05	—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3. —	1.55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.25	7. —	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.29	5.23	3.37	11.44	3.30
1.33	5.48	—	11.33	12.48	P. Ladány	↑	12.05	3.46	1.19	10.03	1.31
3.42	7.08	—	1.48	2.12	Oradea-mare	↑	—	2.26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.20	pl. Oradea-mare	↑	—	2.19	10.44	8.33	11.17
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.46	10.08
5.43	—	Tren míst	4.06	—	Bratca	↑	—	—	9.10	—	9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Giucia	↑	5.40	12.42	8.32	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Iliaclia	↑	4.52	12.17	7.54	6.39	8.37
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghirbău	↑	2.55	—	6.54	—	7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	Cluș	↑	2. —	11.01	6.13	5.23	7. —
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Apahida	↑	—	10.45	5.45	4.48	6.45
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Ghiriș	↑	—	—	5.18	4.23	6.27
10.12	12.50	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.24	3.53	3. —	5.21
10.42	1.25	—	11.25	7.50	Ujóra	↑	—	8.54	3.06	2.20	4.47
11.01	1.43	—	11.54	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.48	2. —	4.31
11.09	1.52	—	12.04	—	Aud	↑	—	—	2.40	1.51	4.24
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Teiuș	↑	—	8.23	2.11	1.23	4.03
11.48	2.40	—	1. —	8.33	pl. Teiuș	↑	—	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.40	8.38	Crăciunel	↑	—	7.59	1.10	—	2.49
12.52	—	—	2.17	—	Blaș	↑	—	—	12.39	—	2.24
1.06	—	—	2.35	9.09	Micăsasa	↑	—	7.30	12.24	—	2.10
1.37	—	—	3.14	—	Copșa-mică	↑	—	—	11.48	—	1.38
1.52	—	—	3.34	9.12	Mediaș	↑	—	6.56	11.29	—	1.18
2.13	—	—	3.49	9.44	Elisabetopole	↑	—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	Sighișoara	↑	—	6.41	10.55	—	12.46
3.04	—	—	4.48	10.22	Hașfalău	↑	—	6.20	10.21	—	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	Homorod	↑	—	5.53	9.42	—	11.39
4.03	—	—	6.10	11.12	Agostonfalva	↑	—	5.33	9.13	—	11.17
5.34	—	—	7.50	12.26	Apata	↑	—	4.27	7.45	—	10.02
6.12	—	—	8.30	12.58	Feldioara	↑	—	3.53	7.02	—	9.22
6.41	—	—	9.03	1.15	Brasov	↑	—	3.37	6.36	—	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34	pl. Brasov	↑	—	3.16	5.58	—	8.23
8. —	Tren accele- rat	—	10.25	2.09	Timiș	↑	—	2.45	5.08	Tren de persone	7.43
—	11. —	—	—	2.19	Predeal	↑	—	7.01	2.18	—	9.08
—	12.26	—	—	3.01	București	↑	—	6. —	1.42	—	8.28
—	1.11	—	—	3.31	—	↑	—	5.11	1.12	—	8.01
—	8.30	—	—	9.30	—	↑	—	—	8.35	—	3.15

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele gras: însemnă orele de răpote.

Redactor prov. Gavril Hango

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.